

ПРАКТИЧНА ЛЕКЦИЈА

Shprehjet me emër dhe folje - Nomen-Verb-Verbindungen

Категорија на лекцијата: Mësime të gjuhës gjermane

Do të mësoni shprehjet e ngulitura gjermane si eine Entscheidung treffen dhe in Betracht ziehen, foljen e saktë për secilin emër, si dhe pse ato nuk përkthehen fjalë për fjalë.

Shprehjet me emër dhe folje - Nomen-Verb-Verbindungen

Përmbledhje e mësimit

Nomen-Verb-Verbindungen janë çifte të ngulitura ku kuptimi kryesor qëndron te *emri*, kurse folja shërben vetëm si mbajtëse gramatikore. Thuhet *eine Entscheidung treffen*, jo *machen*. Këto shprehje janë tipare të gjuhës zyrtare dhe akademike, dhe nuk merren me mend nga logjika.

Çfarë do të mësoni?

- Shprehjet më të përdorura.
- Cila folje shkon me cilin emër.
- Pse ato nuk përkthehen drejtpërdrejt.
- Ekuivalentin me një folje të vetme.

Shprehjet më të përdorura

Shprehja	Folja e vetme	Shqip
eine Entscheidung treffen	entscheiden	marr një vendim
eine Frage stellen	fragen	bëj një pyetje
Hilfe leisten	helfen	jap ndihmë
eine Rolle spielen	—	luaj një rol
Rücksicht nehmen (auf)	—	tregoj konsideratë
in Betracht ziehen	berücksichtigen	marr në konsideratë
zur Verfügung stehen	—	jam në dispozicion
Abschied nehmen (von)	sich verabschieden	marr lamtumirë
eine Prüfung ablegen	—	jap një provim

Shprehja	Folja e vetme	Shqip
Kritik üben (an)	kritisieren	bëj kritikë
einen Antrag stellen	beantragen	bëj një kërkesë
Bescheid geben	informieren	njoftoj

Foljet mbajtëse më të zakonshme

Folja	Shoqërohet me
treffen	eine Entscheidung, eine Wahl, Vorbereitungen
stellen	eine Frage, einen Antrag, eine Bedingung
nehmen	Rücksicht, Abschied, Platz, Teil
ziehen	in Betracht, in Erwägung, Konsequenzen
leisten	Hilfe, Widerstand, einen Beitrag
üben	Kritik, Druck, Einfluss (ausüben)

Shembuj me përkthim

Gjermanisht: Der Direktor hat eine wichtige Entscheidung getroffen.

Shqip: Drejtori mori një vendim të rëndësishëm.

Gjermanisht: Darf ich eine Frage stellen?

Shqip: A mund të bëj një pyetje?

Gjermanisht: Wir müssen alle Möglichkeiten in Betracht ziehen.

Shqip: Duhet t'i marrim në konsideratë të gjitha mundësitë.

Regjistri

Këto shprehje i përkasin **gjuhës formale**. Në bisedë të përditshme preferohet folja e vetme:

Formale	Bisedore
<i>Ich möchte eine Frage stellen.</i>	<i>Ich möchte fragen.</i>
<i>Wir haben eine Entscheidung getroffen.</i>	<i>Wir haben entschieden.</i>
<i>Er hat Kritik geübt.</i>	<i>Er hat kritisiert.</i>

Gabime të zakonshme të folësve të shqipes

Gabimi	E saktë	Shpjegimi
<i>eine Entscheidung machen</i>	eine Entscheidung treffen	folja është e ngulitur

Gabimi	E saktë	Shpjegimi
eine Frage machen	eine Frage stellen	po ashtu
Hilfe geben	Hilfe leisten	në regjistrin formal
Platz nehmen Sie	Nehmen Sie Platz.	rendi i fjalëve
përdorimi i tyre në bisedë të thjeshtë	përdorni foljen e vetme	regjistri

Krahasimi me gjuhën shqipe

Shqipja i ka po ashtu këto bashkëlidhje: *marr një vendim, bëj një pyetje, jap ndihmë*. Problemi është se **foljet nuk përputhen** midis dy gjuhëve: shqipja thotë *marr një vendim*, gjermanishtja *treffen*; shqipja *bëj një pyetje*, gjermanishtja *stellen*. Prandaj çifti duhet mësuar si njësi, kurrë i përkthyer.

Përmbledhje e shkurtër

- Kuptimi qëndron te emri, folja është mbajtëse.
- Folja nuk zgjidhet me logjikë; mësohet përmendsh.
- Regjistri është formal.
- Shpesh ekziston një folje e vetme e barasvlershme.

Këshilla praktike për ushtrime

1. Shkruani shprehjen të plotë në fjalorin tuaj, kurrë emrin veç.
2. Për secilën shprehje shënoni edhe foljen e vetme përkatëse.
3. Lexoni tekste zyrtare dhe nënvizoni çdo çift emër-folje.